

Uppsala 1 juli 2010

Spontanidrott, lek och bad i Gränby

Trots att Uppsala växer så det knakar för Uppsalas parker en tynande tillvaro. Den moderatledda kommunledningen inledde den här mandatperioden med en halvering av investeringarna i park och natur och politiken har sedan dess präglats av ointresse.

För att Uppsala ska vara en attraktiv kommun att bo i, stanna i och flytta till måste våra parker och naturområden hålla en hög standard och kunna nås med lätthet. Fler upplevelser och aktiviteter i de offentliga rummen ger en positiv stadsutveckling och ett bättre Uppsala. Socialdemokraterna, Miljöpartiet och Vänsterpartiet i det rödgröna samarbetet vill därför investera i kommunens parker, lekplatser och friluftsområden.

Med mindre än tre millimeter badstrand per Uppsalabo och en växande befolkning finns det även ett behov av förbättra badmöjligheterna i kommunen. Möjligheterna att anlägga nya bad i Uppsalas befintliga sjöar och vattendrag är dock begränsade och de bad som finns har en skev geografisk spridning. Att anlägga ett naturbad på ”torra land” är då ett intressant alternativ. De östra stadsdelarna har få parker, långt till attraktiva friluftsområden och saknar badmöjligheter. Att anlägga ett naturbad som en del i skapandet av ett sammanhållet grönområde för spontanidrott, lek och bad i Gränbyparken skulle lyfta parken och skapa ett attraktivt utflyktsmål för alla Uppsalabor.

Får vi väljarnas förtroende den 19 september kommer vi att börja där bristen på parker, lekparkar och friluftsområden är som störst – i de östra stadsdelarna. Vi vill ge Gränbyfältet ett rejält ansiktslyft och göra Gränbyparken, Gränby sportfält och 4H-gården med dess betesmarker till ett sammanhållet park- och friluftsområde för spontanidrott, lek och bad.

Fyra förslag för Gränbyfältet

Gränbyfältet är sedan länge reserverat som ett grönt område för fritidsaktiviteter och som en värdefull närrekreationsmark för boende i den här delen av Uppsala. Här möter staden det öppna landskapet och här löper flera viktiga gröna stråk. Men trots att de östra stadsdelarna har få parker, har långt till attraktiva friluftsområden och saknar badmöjligheter har lite gjorts för att ta tillvara områdets stora potential för fritids- och idrottsverksamhet i parkmiljö. Nu planeras istället för nya storskaliga parkeringsanläggningar och en offentligt finansierad men privatägd arena alldeles intill Gränby 4H-gård med dess rekreativa, biologiska och kulturellt värdefulla kulturlandskap.

Det är hög tid att utveckla fältet till ett grönt aktivitetsområde och ett utflyktsmål för hela Uppsala. Socialdemokraterna, Miljöpartiet och Vänsterpartiet vill ge Gränbyfältet ett rejält ansiktslyft och göra Gränbyparken, Gränby sportfält och 4H-gården med dess betesmarker till ett sammanhållet park- och friluftsområde för spontantidrott, lek och bad.

Kommunens fritids- och naturvårdskontor bedömer att mark- och grundvattenförhållandena i Gränby lämpar sig väl för ett naturbad och ser utvecklingen av Gränbyfältet som en prioriterad fråga. Ett nytt naturbad och skapandet av ett sammanhållet grönområde för spontantidrott, lek och bad i Gränbyparken ryms inom ramarna för den rödgröna skuggbudgeten för Uppsala kommun för åren 2011-2014.

Uppsala kommun har en kunnig tjänstemannakår och flera företag och utbildningar som specialiserat sig på att utveckla grönområden. Utformning och innehåll får därför avgöras i ett utvecklingsprogram för området och efter ett brett samråd med de närboende och andra intressenter. Vi vill dock redan nu peka på fyra viktiga utvecklingsidéer för ett nytt sammanhållet Gränbyfält:

1. Gränbyparken i sydväst utvecklas för att bli en samlings- och social mötesplats för Gränby och de östra stadsdelarna. Givet att en fördjupad utredning bekräftar de goda mark- och grundvattenförhållandena anläggs här ett naturbad. Parkens stora gräsytor kan utformas så att de lockar till lek och samvaro. Ett café som serverar både bad och park kan locka besökare och förlänga säsongen. Den befintliga lekparken kan utvecklas till en temalekplats som i sig blir ett utflyktsmål för hela staden. Här ryms också fler promenadstigar samt ett motionsspår.
2. Gränby Sportfält har fokus på träning och integreras med parken. Här läggs den nya innebandy- och friidrottshallen samt den nya bandyhallen till de befintliga idrottsanläggningarna och här ges utrymme till idrottsytor för spontanidrott som t ex skate och beachvolley. Här finns även plats för en framtida sommarfriidrottsanläggning.
3. Natur-och kulturmiljöparken med Gränby 4H-gård och dess omgivande kulturlandskap tas tillvara. Gården fortsätter att hävda ett levande, biologiskt rikt, jordbrukslandskap. Gränby Linnéminne, liksom övriga intressanta företeelser inom området, värnas och visas. Områdets skyddsvärda flora och fauna med rödlistade arter som Finnögontröst och Större vattensalamander värnas.
4. Det nya Gränbyfältet förses med tydliga entréer och informationstavlor.

Bilder från byggandet av Midgårdsbadet i Märsta som när det invigs i juli blir det första biologiskt renade utomhusbadet i landet. Badet är ett av flera referensbad för badet i Gränby.

UTVECKLINGSIDÉER:

Gränbyparken rustas upp

- Naturbad
- Nya gångstråk och rumsbildningar
- Temalekplats
- Parkbyggnad/café
- Aktivitetsytor, t ex skejt, beachvolley
- Ev. motionsspår

Sportfältet byggs ut med fler anläggningar och ytor för spontanidrott

Natur- och kulturmiljöparken bevaras och sköts

- 4H-gården
- Fler salamandermiljöer
- Finnögontröst m.m.

Det nya Gränbyfältet får tydliga entréer och informationstavlor

Fyra utvecklingsidéer för att skapa ett sammanhållet park- och friluftsområde för spontanidrott, lek och bad på Gränbyfältet. Planerna på en större arena intill Gränby stormarknadsområde står inte i direkt motsatsställning till utvecklingen av Gränbyfältet men har en negativ påverkan på 4H-gården och kommer att ta ytterligare mark i anspråk för kompensationsåtgärder för den rödlistade Större vattensalamandern i området.

Frågor & Svar om förslaget till spontanidrott, lek och bad på Gränbyfältet

Är det realistiskt?

Tänkarna på att anlägga ett naturbad i Gränby har funnits sedan 1960-talet. Behovet är inte mindre idag men till skillnad från tidigare finns nu också den nödvändiga tekniken för att skapa ett miljövänligt bad som tål ett högt besöksstryck och som klarar EU:s tuffa krav på vattenkvalitet.

Finns det verkligen ett behov?

Med mindre än tre millimeter badstrand per Uppsalabo och en växande befolkning finns det ett behov av förbättra badmöjligheterna i kommunen. Möjligheterna att anlägga nya bad i Uppsalas befintliga sjöar och vattendrag är dock begränsade och de bad som finns har en skev geografisk spridning. Att anlägga ett naturbad på ”torra land” är då ett intressant alternativ. De östra stadsdelarna har få parker, långt till attraktiva friluftsområden och saknar badmöjligheter. Att anlägga ett naturbad som en del i skapandet av ett sammanhållet grönområde för spontantidrott, lek och bad i Gränbyparken skulle lyfta parken och skapa ett attraktivt utflyktsmål för alla Uppsalabor.

Har det här gjorts förr?

I bland annat Tyskland och Storbritannien som har relativt få naturliga badsjöar har det under de senaste åren anlagts många utomhusbad där den konventionella klorreningen av utomhusbassänger har ersatts av biologisk rening med hjälp av vattenväxter. När det nya Midgårdsbadet invigs i Märsta den 10 juli får även Sverige sitt första utomhusbad med biologisk rening. Det nya naturbadet som har byggts med beprövad teknik består av tre större pooler: en hoppbassäng om ca 650 kvm och 4 meter djup, en simbassängsdel om ca 850 kvm och 2,20 djup, en baddel om ca 1300 kvm med djup från 0 till 1,5 m samt en liten pool för de minsta barnen om ca 165 kvm och 30 centimeter djup. Här finns också hopporn, vattenrutchbana, klättervägg och en beachvolleyplan. Badvattnet renas i ett naturligt kretslopp med hjälp av olika vattenväxter och stenmaterial med olika mineraler i en separat reningsdamm på ca 2000 kvm. Vattnet i badet håller en behaglig temperatur även kalla sommardagar genom en klimatsmart lösning där returvärmepump från ett intilliggande bostadsområde värmer vattnet till en temperatur på mellan 22-24 grader. Man räknar med 2000 besökare per dag under badsäsongen som varar från maj till september men badet och de biologiska reningsdammarna är dimensionerade för 3500 besökare.

Varför inte bygga en vanlig bassäng?

Den här typen av naturbad har den traditionella utomhusbassängens fördelar men ger andra möjligheter att ge badet en naturtrogen utformning samtidigt som reningsdammarna med dess vattenväxter i sig blir ett vackert tillskott i parkmiljön. Att badet är kemikaliefritt ger dessutom nya möjligheter till bad för klorallergiker och andra som av olika anledningar är känsliga mot klor. En annan fördel är att den biologiska reningen ger låga driftskostnader och är miljövänlig.

Varför inte bygga ut Fyrishov istället?

Med Ekolns badstränder i syd, Fyrishov i väster och ett nytt naturbad i öster får vi en bättre spridning på badmöjligheterna utomhus i Uppsala. Ett nytt bad i Gränbyparken blir därmed ett komplement till Fyrishov. Genom Fyrishov AB som idag driver både Fyrishov och Gottsundabadet besitter kommunen lång erfarenhet och kunskap att framgångsrikt driva badanläggningar. Den kunskapen är en stor fördel när badet ska planeras och anläggas även om det är en senare fråga om det är Fyrishov AB eller någon annan aktör som sen ska driva badet. Med sommarpasset som infördes under förra mandatperioden kan barn och vuxna bada varje dag på Fyrishov och Gottsundabadet hela sommaren för ca tre kronor per dag. Ett nytt utomhusbad i Gränbyparken bör givetvis ingå som en tredje badmöjlighet i sommarpasset

Vad kommer det att kosta?

Ett beslut om att anlägga ett naturbad i Gränbyparken måste föregås av en grundlig utredning. Kommunens fritids- och naturvårdskontor har dock följt anläggandet av det nya naturbadet i Märsta och har även besökt ett antal naturbad i Tyskland. Den preliminära bedömningen är att mark- och grundvattenförhållandena i Gränby lämpar sig väl för ett bad av den här typen och att förutsättningarna där är bättre än den lokalisering som valdes i Märsta. Investeringen i badet i Märsta uppgår till 45 miljoner kronor och driften har beräknats till 800000 kronor per år. Med en entréavgift på 40 kr per vuxen och 25 kr per barn för en enkelbiljett räknar man med att täcka driftskostnaderna.

Hur ska ni finansiera det här?

Vi har avsatt de investerings- och driftsresurser som krävs i den rödgröna skuggbudgeten för Uppsala kommun för åren 2011-2014. Vi gör där en långsiktig satsning på att utveckla Uppsalas parker och grönområden och att skapa fler möjligheter till idrott, bad och lek. Under mandatperioden utökas därför den årliga parkbudgeten med 18 miljoner kronor vilket om hela summan skulle användas till nya anläggningar täcker drifts- och kapitaltjänstkostnader för investeringar till ett värde av 180 miljoner kronor. Ett naturbad för ca 45 miljoner kronor och andra åtgärder för att utveckla Gränbyparken och Gränby sportfält ryms med råge inom dessa budgetramar.

Räknar ni med näringslivets medverkan?

Ett nytt naturbad och skapandet av ett sammanhållet grönområde för spontantidrott, lek och bad i Gränbyparken ryms inom ramarna för den rödgröna skuggbudgeten för Uppsala kommun för åren 2011-2014. Det är dock inget självändamål att använda parkbudgeten för att skapa och driva ett bad i Gränbyparken. Ett professionellt drivet bad i Gränbyparken kommer att generera intäkter även om entrépriserna hålls på en låg nivå. I Märsta räknar man med att täcka driftskostnaderna på detta sätt. För att få ut mer för parkpengarna bör dessutom möjligheten att få handlarna i Gränby Centrum, bostadsbolagen i närområdet och andra intresserade aktörer att bidra till finansieringen och driften av badet prövas. Förutsättningarna för en sådan lösning bör vara gynnsamma eftersom en attraktiv Gränbypark skulle lyfta hela området och gynna både boende och företag i närheten. Vid en eventuell markförsäljning och exploatering på annat håll i Gränby är det också rimligt att en del av de exploateringspengar som då frigörs används för att rusta och utveckla Gränbyfältet.

När genomför ni det här?

Får Socialdemokraterna, Miljöpartiet och Vänsterpartiet i det rödgröna samarbetet väljarnas förtroende den 19 september kommer vi att inleda vår långsiktiga investering i att skapa fler möjligheter till idrott, bad och lek där bristen på parker, lekparker och friluftsområden är som störst – i de östra stadsdelarna. Till skillnad från den nuvarande moderatledda kommunledningen har vi prioriterat detta i vår budget för 2011-2014. Vi vill ge Gränbyfältet ett rejält ansiktslyft och göra Gränbyparken, Gränby sportfält och 4H-gården med dess betesmarker till ett sammanhållet park- och friluftsområde för spontantidrott, lek och bad. Det nya naturbadet blir en av huvudattraktionerna på det nya Gränbyfältet så den investeringen bör hamna tidigt. Det är bland annat för hur väl vi har lyckats med detta som vi vill utvärderas i valet 2014.

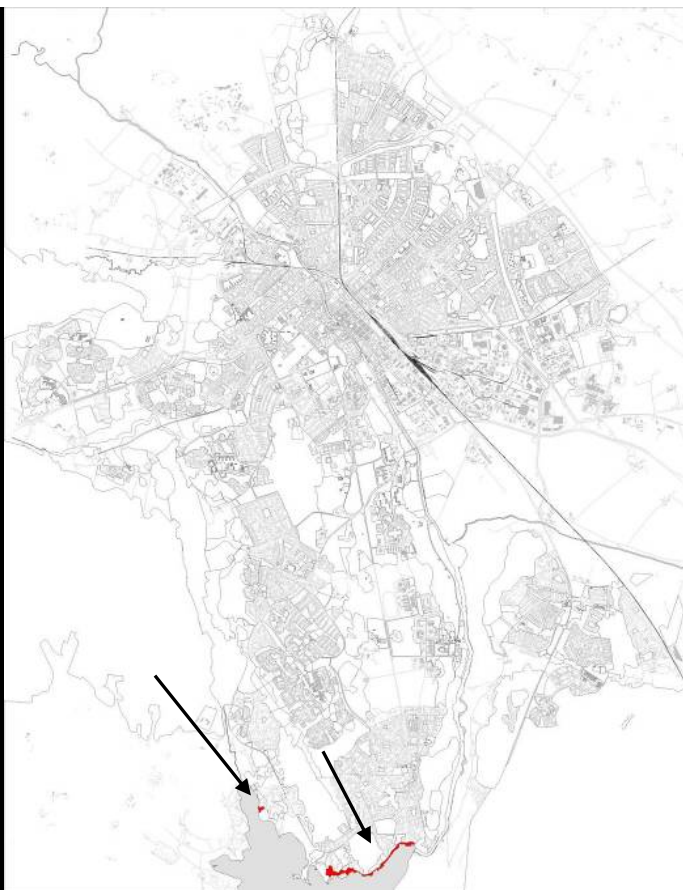
Platser där Uppsalaborna upplever
att det går att bada...

Mindre än 3 mm badstrand per
Invånare i kommunen*

*500 m / 195 448 invånare (april 2010)

=

2,5 mm badstrand

De rödgröna i Uppsala kommun

www.socialdemokraterna.se/upsala

www.miljopartiet.se/upsala

www.vansterpartiet.se/upsala